

Vester Egesborg

1998

NÆM 1997:120
RAS P.3177/96

Næstved Museum 2001

Vester Egesborg - 1998

NÆM 1997:120

RAS P.3177/96

Vester Egesborg Sogn; Hammer Herred; Præstø Amt

Stednr. 05.04.12

4 cm kort 1512 3 NV

NM sb. nr. 17 og 35

Beretning for prøveundersøgelse af en anløbsplads fra yngre jernalder, ca. 550-950 e.Kr.

Vester Egesborg

NÆM 1997:120 (1998)

Undersøgelsens forhistorie

Nærværende prøveundersøgelse blev foretaget, da det berørte areal, der siden 1993 har henligget som brakmark, var planlagt inddraget til dyrkning og således stod for at skulle dybdepløjes (jf. kortbilag, sb. 17 og 35).

I januar 1998 ansøgte Rigsantikvarens Arkæologiske Sekretariat således om midler i henhold til museumslovens § 26, i alt 494.704 kr., til en udvidet undersøgelse af lokaliteten. På grund af det store antal ansøgninger til Rigsantikvaren, kunne beløbet imidlertid ikke bevilges.

På baggrund af det rige fundmateriale fra de tidligere undersøgelser af lokaliteten besluttede Rigsantikvarens Arkæologiske Sekretariat på et møde om lokaliteten på Næstved Museum d. 13.05. 1998 at bevilge 15.000 kr. til en mindre undersøgelse af lokaliteten. Undersøgelsen skulle danne baggrund for en ansøgning om midler til en fladedækkende undersøgelse i 1999, og omfatte soldning af pløjelaget i udvalgte kvadratmeter samt en detektorafsøgning af arealet

Formålet var ved denne metode at få fastlagt, hvilke områder af det godt 3000 kvadratmeter store areal, der var mest fundrige og herved få en fornemmelse af genstandsmaterialets spredning på arealerne.

Undersøgelsens forløb og resultater

Ved undersøgelsen blev pløjelaget soldet i udvalgte kvadratmeter af medlemmer af museumslaugets arkæologigruppe, hvoraf en enkelt også foretog i en detektorafsøgning af arealerne.

Forud for undersøgelsen blev der af landmåler Poul Erik Skovgaard, Nationalmuseet, afsat 30 små felter på hver 1 x 1 m, fordelt spredt henover hele det berørte areal. De enkelte kvadratmeter blev indmålt i forhold til det eksisterende målesystem på lokaliteten (system 34).

Undersøgelsen var planlagt til at finde sted over flere weekender i september-oktober 1997, med undertegnede som leder og med medlemmer af Næstveds Museums Arkæologigruppe som deltagere.

Undersøgelsen påbegyndtes i september i dagene d. 26.- 27. 09.1997, med 8 deltagere den første dag og 7 deltagere den anden.

Imidlertid var tilslutningen til projektet efter den første weekend meget lav (kun to deltagere) - formentlig fordi fundmaterialet var uhyre spinkelt, ikke mindst set i forhold til arbejdsindsatsen. Det blev derfor aftalt at fortsætte undersøgelsen senere på året med deltagelse af henvist arbejdskraft fra Næstved Museum. På grund af sygdom, travlhed og da undertegnede ikke længere var ansat ved Næstved Museum, blev undersøgelsen imidlertid aldrig færdiggjort. Fundmæssigt blev resultatet meget spinkelt, og da alle de afsatte kvadratmeter ikke blev udgravet, gav undersøgelsen heller ikke helt det ønskede indblik i genstandsmaterialets spredning på lokaliteten.

I alt blev udgravet 17 kvadratmeter, primært beliggende på det høje plateau mod øst, og jorden herfra blev soldet i 4-mm rystesold. De udgravede kvadratmeter har betegnelserne m² 2, 8, 12, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 og 30 (jf. kortbilag).

Fundmaterialet omfatter primært skår-, knogle- og flintfragmenter. Desuden fandtes et fragment af en lille mørkerød glasperle samt en enkelt lille blå glasperle. Detektorfundene fra undersøgelsen omfatter en del forrustede jernfragmenter, heriblandt to knive, samt et lille stykke ombukket bronzebånd (jf. nedenstående fundliste).

Valby d. 27.02. 2001

Birgitta Gärtner

Fundliste

- m² 8:** 1 klinknagle af jern.
1 stykke brændt ler.
3 skårfragmenter, heraf et af finere lyst gods.
1 lille skår af klart glas (formentlig recent).
- m² 12:** 9 skårfragmenter af forskelligt gods.
2 små flintafslag.
1 stykke brændt ler.
- m² 15:** 1 lille stykke brændt flint.
1 skårfragment af hårdt brændt, rødt gods.
- m² 16:** 1 slagge.
2 flintafslag.
1 lille skårfragment af helt lyst, hårdt brændt gods.
1 lille jerngenstand.
- m² 17:** 2 bronzeslagge.
1 bøjet, korroderet jernsøm.
- m² 19:** 3 skårfragmenter af groft gods samt 3 små fragm. af finere, hårdt brændt gods.
2 små flintafslag.
- m² 20:** 14 små flintafslag, heraf et stikkelafslag.
5 skårfragmenter, heraf et randskår.
5 slagge
5 meget små jernfragmenter.
- m² 21:** 5 fragmenter af rhinsk basalt (?)
2 tandfragmenter
1 stykke brændt ler
1 skårfragment
- m² 22:** 1 lille, næsten kugleformet perle af mørkeblåt glas.
16 små uornamenterede skårfragmenter.
1 lille stykke korroderet jern.

2 små bronzeslagge.
14 små stykker brændt knogle.

m² 23: En flækkekniv
13 små skårfragmenter.
1 lille stykke brændt knogle.
5 små stykker korroderet jern, heraf to muligvis søm eller lign.

m² 24: 2 små uornamenterede skårfragmenter.

m² 25: 2 jernslagge
2 skårfragmenter, det ene af fint, rødligt hårdt brændt gods.

m² 26: Fragment af lille mørkerød glasperle.
5 uornamenterede skårfragmenter af grovere gods.
1 skårfragment, orn. med furer.
2 skårfragmenter af fint lyst, hårdt brændt gods.

m² 27: 1 skraber.
1 stykke brændt ler.
2 små skårfragmenter, heraf et randskår, muligvis af lille kop.
3 slagge.

m² 28: Et lille bronzefragment, muligvis bronzesmelt.
Fragment af jernsøm, nål eller lign.

m² 29: 1 groft skårfragment.
1 skårfragment af fint, hårdt brændt gods.
1 stykke brændt ler samt et lille halvrundt stykke hårdere brændt ler
(støbekegle ?)
1 jerngenstand med "øje".

m² 30: 4 små stykker brændt ler.
1 meget lille rødt skårfragment med svage rester af glasur.
7 flintafslag

Detektorfund: 1 lille stykke ombukket bronzeblik, ornamentet med furer langs kanten
2 slagge
23 korroderede jerngenstande (heraf sikkert 2 knive og 4 søm, desuden 1
naglehoved og 1 nålelignende fragment).

Bilagsliste

Bilag 1: Udsnit af 4-cm kort med angivelse af beliggenhed

Bilag 2: Oversigtsplan over placering af m² 1-30 (ved Poul Erik Skovgaard, Nationalmuseet)